Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2019 toiseksi lisätalousarvioksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2019 toiseksi lisätalousarvioksi (HE 5/2019 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Valtiovarainvaliokunta (VaVM 2/2019 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan vuoden 2019 toisen lisätalousarvion:

Vuoden 2019 II lisätalousarvio

TULOARVIOT

Osasto 11

euroa

11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	**298 000 000**
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	**191 000 000**
01. Ansio- ja pääomatuloverot, lisäystä	234 000 000
03. Korkotulojen lähdevero, vähennystä	-43 000 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	**164 000 000**
01. Arvonlisävero, lisäystä	164 000 000
10. Muut verot	**-57 000 000**
03. Autovero, vähennystä	-57 000 000

Osasto 12

12. SEKALAISET TULOT	**-43 200 000**
39. Muut sekalaiset tulot	**-43 200 000**
01. Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista, vähennystä	-43 200 000

Osasto 13

13. KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET	**43 000 000**
04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta	**43 000 000**
01. Osuus Suomen Pankin voitosta, lisäystä	43 000 000

Osasto 15

15. LAINAT	**-136 184 000**
03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	**-136 184 000**
01. Nettolainanotto ja velanhallinta, vähennystä	-136 184 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:

161 616 000

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 23

euroa

23. VALTIONEUVOSTON KANSLIA	**2 920 000**
01. Hallinto	**2 920 000**
02. Ministereiden, heidän valtiosihteeriensä ja erityisavustajiensa palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	2 920 000

Pääluokka 24

24. ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA	**—**
30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö	**—**
66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)	—

Pääluokka 26

26. SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	**10 000**
01. Hallinto	**10 000**
50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	10 000
40. Maahanmuutto	**—**
01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	100 000
22. Vapaaehtoinen paluu (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-100 000

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	**400 000**
01. Puolustuspolitiikka ja hallinto	**400 000**
01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	400 000

Pääluokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	**1 340 000**
70. Valtionhallinnon kehittäminen	**—**
05. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluiden kehittämisen tuki ja ohjaus sekä julkisen hallinnon tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	—
80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle	**1 340 000**
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha), lisäystä	1 340 000

Pääluokka 29

29. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA	**26 700 000**
01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot	**3 700 000**
02. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	3 700 000
20. Ammatillinen koulutus	**20 000 000**
21. Ammatillisen koulutuksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)	—
30. Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen koulutukseen (arviomääräraha), lisäystä	20 000 000
80. Taide ja kulttuuri	**3 000 000**
50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 000 000

Pääluokka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	**1 017 000**
01. Hallinto ja tutkimus	**900 000**
05. Luonnonvarakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	900 000
20. Maa- ja elintarviketalous	**117 000**
46. EU-rahoitteinen ruokaketjun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	117 000

Pääluokka 31

31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	**111 315 000**
10. Liikenneverkko	**111 315 000**
20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	40 000 000

36. Valtionavustus raideliikennehankkeiden rakentamiseen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	380 000
77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	70 935 000

Pääluokka 32

32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA	**1 814 000**
01. Hallinto	**530 000**
40. Valtionavustus yritysten kansainvälistymiseen ja yrittäjyyden edistämiseen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	530 000
20. Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka	**470 000**
44. Kiertotalouden investointi- ja kehittämistuki (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-530 000
95. Tuotonvaihtosopimus- ja suojausmenot (arviomääräraha), lisäystä	1 000 000
50. Alueiden kehittäminen ja rakennerahastopolitiikka	**814 000**
40. Alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	814 000

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	**15 200 000**
03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta	**—**
04. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	—
10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus, perustoimeentulotuki ja eräät palvelut	**15 000 000**
60. Kansaneläkelaitoksen sosiaaliturvarahastojen toimintakulut (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	15 000 000
40. Eläkkeet	**200 000**
52. Valtion osuus yrittäjän eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä	200 000

Pääluokka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	**900 000**
10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu	**900 000**
52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	900 000

20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen —
60. Siirto valtion asuntorahastoon ..... —

Määrärahojen kokonaismäärä:

161 616 000

TULOARVIOT

Osasto 11
VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. Ansio- ja pääomatuloverot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 234 000 000 euroa.

03. Korkotulojen lähdevero

Momentilta vähennetään 43 000 000 euroa.

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

01. Arvonlisävero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 164 000 000 euroa.

10. Muut verot

03. Autovero

Momentilta vähennetään 57 000 000 euroa.

Osasto 12
SEKALAISET TULOT

39. Muut sekalaiset tulot

01. Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista

Momentilta vähennetään 43 200 000 euroa.

Osasto 13
KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET

04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta

01. Osuus Suomen Pankin voitosta

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 43 000 000 euroa.

Osasto 15
LAINAT

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta

Momentilta vähennetään 136 184 000 euroa.

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 23
VALTIONEUVOSTON KANSLIA

01. Hallinto

02. Ministereiden, heidän valtiosihteeriensä ja erityisavustajiensa palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 920 000 euroa.

Pääluokka 24
ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuoden 2019 aikana saa tehdä uusia kehitysyhteistyösopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2019 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 516 353 000 euroa.

Pääluokka 26
SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 euroa.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)	
Suomen meripelastusseura	204 000
Ålands Sjöräddningssällskap	11 000
Todistajansuojeluohjelman mukainen sopeutumisavustus	20 000
Yhteensä	235 000

40. Maahanmuutto

01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 100 000 euroa.

22. Vapaaehtoinen paluu (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 100 000 euroa.

Pääluokka 27
PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustuspolitiikka ja hallinto

01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 400 000 euroa.

Pääluokka 28
VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

70. Valtionhallinnon kehittäminen

05. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluiden kehittämisen tuki ja ohjaus sekä julkisen hallinnon tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perustelut muutetaan seuraaviksi siten, että määrärahaa saa käyttää:

1) hallitusohjelman mukaisten tuottavuustoimenpiteiden valmisteluun ja toteutukseen

2) sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistamiseen ja siihen liittyvien valtakunnallisten kehittämis- ja kokeiluhankkeiden menojen maksamiseen

3) avustusten maksamiseen kunnille ja kuntayhtymille sekä muille yhteisöille toiminnan tehostamiseen ja sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastuspalveluiden uudistamista tukeviin hankkeisiin.

Sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiotutkimukseen varataan 4 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös henkilöstön palkkaamiseen.

80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 340 000 euroa.

Pääluokka 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot

02. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 700 000 euroa.

20. Ammatillinen koulutus

21. Ammatillisen koulutuksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään kahdeksaa henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

30. Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen koulutukseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 20 000 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää 797 224 000 euroa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisena rahoituksena ammatillisen koulutuksen perus- ja suoritusrahoitukseen ja edellä mainitun lain 44 §:n 1 momentin mukaisena valtionavustuksena myönnettävään strategiarahoitukseen ammatillisen koulutuksen järjestäjille.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 824 000 euroa uudistettavan opetusmetsiä koskevan sopimusmallin pilotointia koskeviin menoihin ja avustuksiin.

80. Taide ja kulttuuri

50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää avustuksen myöntämiseen Paimion parantolan hallinnoinnin ja hoidon järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin edellyttäen, että Paimion parantolan hallinnointia varten perustetaan säätiö, jolle Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri luovuttaa Paimion parantolan kiinteistön ja irtaimiston korvauksetta.

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto ja tutkimus

05. Luonnonvarakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 900 000 euroa.

20. Maa- ja elintarviketalous

46. EU-rahoitteinen ruokaketjun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 117 000 euroa.

Vuoden 2017 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 2 200 000 euroa.

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Liikenneverkko

20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 40 000 000 euroa.

36. Valtionavustus raideliikennehankkeiden rakentamiseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 380 000 euroa.

77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 70 935 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Väylävirasto oikeutetaan tekemään sopimuksia

1) hankkeeseen Kouvola—Kotka/Hamina -radan parantaminen liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja enintään 98 000 000 euroa

2) hankkeeseen Iisalmi—Ylivieska -rataosan sähköistys ja Iisalmen kolmioraide liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja enintään 55 000 000 euroa

3) hankkeeseen Joensuun ratapihan parantaminen liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja enintään 74 000 000 euroa

4) hankkeeseen vt 3 Hämeenkyrön ohitustie liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja enintään 64 000 000 euroa

5) hankkeeseen vt 8 Turku—Pori, ohituskaistojen täydentäminen (Mynämäki, Laitila, Eurajoki) liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja enintään 30 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että Väylävirasto oikeutetaan tekemään sopimuksia hankkeeseen Oulun meriväylän rakentaminen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmat sopimukset mukaan lukien enintään 27 500 000 euroa.

Vuoden 2017 ensimmäisessä lisätalousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 8 035 000 euroa.

Pääluokka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

40. Valtionavustus yritysten kansainvälistymiseen ja yrittäjyyden edistämiseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 530 000 euroa.

20. Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka

44. Kiertotalouden investointi- ja kehittämistuki (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 530 000 euroa.

95. Tuotonvaihtosopimus- ja suojausmenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 euroa.

50. Alueiden kehittäminen ja rakennerahastopolitiikka

40. Alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 814 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös Kimolan kanavan kunnostamiseen.

Pääluokka 33
SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta

04. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös biopankkien osuuskunnan osuuden merkintään ja vuosijäsenmaksuihin.

10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus, perustoimeentulotuki ja eräät palvelut

60. Kansaneläkelaitoksen sosiaaliturvarahastojen toimintakulut (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 15 000 000 euroa.

40. Eläkkeet

52. Valtion osuus yrittäjän eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 200 000 euroa.

Pääluokka 35
YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu

52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 900 000 euroa.

20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

60. Siirto valtion asuntorahastoon

Lykkäykset, velkajärjestelyt ja akordit

Momentin perusteluja muutetaan siten, että purettaessa pysyvästi tyhjilleen jääneitä aravavuokrataloja väestöltään vähenevillä alueilla tai, mikäli on välttämätöntä suurempien luottotappioiden estämiseksi asuntotarpeeltaan supistuvilla alueilla, saa vuonna 2019 valtion vastuulle aravarajoituslain (1190/1993) 17 a §:n ja 16 a §:n mukaisesti jättää aravalainapääomia yhteensä enintään

8 000 000 euroa, kuitenkin siten, että aravarajoituslain 16 a §:n mukaisten rajoitusakordien määrä on yhteensä enintään 3 000 000 euroa.

Avustukset

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2019 saa valtion asuntorahaston varoista myöntää avustuksia erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi annetun lain (1281/2004) mukaisia avustuksia yhteensä enintään 105 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2019 saa valtion asuntorahaston varoista valtionavustuslain nojalla myöntää asuntojen purkuavustuksia yhteensä enintään 5 000 000 euroa siten kuin aravavuokratalojen purkamiskustannuksiin myönnettävästä avustuksesta annetulla valtioneuvoston asetuksella (79/2006) on tarkemmin säädetty.

Eduskunta on päättänyt, että nyt hyväksyttyä vuoden 2019 toista lisätalousarviota sovelletaan 8 päivästä heinäkuuta 2019 alkaen.

Helsingissä 28.6.2019

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri